

דָם הַנְּדָה פָּרֵק שְׁבִיעִי נִדְהָ

(א) יצאת קה"ק, טו [לעיל יט]; (ב) מנינה יל. [פי' כחוס' מיר נב. ד"ה מ"ש]; (ד) טהרות פ"ט מ"ט לעיל (ד, ט) [פי' סת: חולין פ"ג, ג. (ט) ע"ו ס"ג]; (ו) לעיל ג. (ח) גי' רש"א שיהא יסיל להיות לה, (ט) ונחגיגה יל. ד"ה הא מילי דמתי שמעין מנייה עד מילי דמתי קרלי כתיב, (י) [לעיל ג.ג.].

תורה אור השלם

1. דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם איש איש כי יתקף זב מבשרו וזב טמא הוא: ויקרא טוב ב' אלה השמים לבם בכל השרץ כל הנגע בהם במקום ויקרא עד הקרב: ויקרא יא
2. וזאת תקרא טמאתו וזוהר רר בשרו את זבוב או הקחם בשרו מזוהב טמאתו הוא: ויקרא טו ג' ובי ירק חוב בשהור וכבש בגדיו ורחץ במים וקטאו עד הקרב:
3. ובי ימות חן בהקמה אשר היא לבם כשילנה מעת הנגע בבגלתה וקטאו עד הקרב: ויקרא יא לט

גליון הש"ס

רש"י ד"ה טומאת קרב בו מטמא בנגע ע"י פ"ג מ"ב דלהלכה ובהע"כ פ"ט. ועי' כהנ"ג פ"ד מ"ה דטהרות ו"ע:

לעזי רש"י

פרו"ט. קרפדה. בו"ט. קרפדה.

ממקום טומאה. ממקום שזוהר יוצא שהוא טמא נשזב: **דס היוצא מפי אמהו.** של זב גמור יליף ליה לקמן דטהור: **יכול דס היוצא מפי.** של זב יהא נדון כרוק ודס היוצא מפי אמתו יהא נדון כזב: **ואיפוך אלה.** חזת לרבות דס והוא מתאסף רבא כחמד ואח"כ יוצא מתאסף רבא כחמד ואח"כ יוצא כגון רוק ומי רגלים ושכבת זרע: **דס אין מתעגל ויוצא דכי אמת קמא קמא נפיק:** וחזור ונבלע. כשאינו מוציא: **אף כל כו.** כגון סילון של מי רגלים חוזר ונבלע יצא דס שאינו מתעגל ויוצא חלב אע"ג שמתעגל אינו חוזר ונבלע: **ושלדו.** דפוס לורמו: **קיימת.** שלא נשזר ונתפור: **ככולו.** נשכולו שלם טמא אפילו יבש: **כהם.** נשכולו כתיב (ויקרא יא) כל הנוגע בהם: **מסם.** וכל אשר יכול עליו מהם נזמטם יטמא (שם): **וזבוגי.** פרו"ט הנמלאים יבשים כמחוזות והוא זב ויש שקרין אותו נבלע"ו צו"ט: **מסווא.** בליה ונרקבת: **רי.** כעין ריר שהוא לה כמו (שמואל ב' כה) ויורד רירו על זקנו: **סחילתו אע"פ שאין סופו.** אין לר"ך שיהו המים פושטין בסוף כשילנה מעת לעת: **יהודה בן נקוסא אומר.** אין לר"ך שיהו המים פושטין בסוף אכן יהו על השך נמטת לעת אע"פ שאין סופן וקוללה היא דלא לא הדכ כתיב טהור ונבלע אע"ג דאי הוו פושטין כל מעת לעת הוה הדכ: **טומאה רקב.** מלא מרוד ממנו *טמא נמגע ומשא ואהל: **בתני' וטמא בין לה ובין יבש.** כהם או השך בין שנמלאו לחין כפי שנגמלו יבשין טמא כל טהרות שנמלאו כגמלי מים כיצודו ושעשה האשה מים ככוס: **היבש טמא למפרע.** עד שעת כיצוד או כיצוד דאיכא למימר לאחר כיצוד מיד נפל. אבל הלא אינו טמא למפרע אלא עד שעה שנוכל לומר אס נפל צמות יום עדיין הוא יכול להיות עכשו לח אצל עד שעת הכיבוד והוא מרובה לא לעד לח הוא ולי מהני השעת נפל הוה מתעבד יבש: **גב' חוקטו דזוק.** מי מחוקטין דדיק ליה נשעת הכיבוד ומשום הכי טהרות דקודם כיצוד טהרות: או משום דחוקטו מסכדו. דאי הוה התם נשעת כיצוד הי נפיק האי שרץ מחמת כיצוד: **דאמר כניד ולא דניק.** כדמיו ולא נדקמיו. אי אמרת דהא דמטהרין הן דמקמי כיצוד משום דחוקטו נשדקו נשעת כיצוד הא לא נדיק וטהרות דמקמי כיצוד נמי טמאו ולי אמרת כו:

דס היוצא מפי טהור. צפרק מלות חליה (יבמות דף קה). מוקי צמות דאי לאו הכי טמא משום לחייתו הרוק: **דס היוצא מפי האמה.** ואס תאמר הא כבר ממעטין צריש צנות כותים (לעיל דף לב): **איש מאודם ויש לומר דהיינו דאין אס נשעה זב ע"י ראייה אצל אס נשעה זב ע"י ראייה דס היוצא מפי האמה טמא כמו רוקו ולכן לר"ך קרא הכא למעוטי: **וזאת דרבות מימי רגליו צמומאה.** מו"ו דוחסת קדריש כי היכי דלרשינ לעיל כימו ויעו מו"ו דוכי ירוק אצל זאת בכל דוחסת אמת למעוטי והאי זאת נמי אמת למעוטי דכתיב מנריך נמי מיעוטי זאת וטמא הוא חד למעוטי זעה וליהא סרוחה וחד למעוטי דס היוצא מפי ומפי האמה:**

מה רוק שמתעגל ויוצא בו. מכא ריבויא דוכי ירוק הזב צטהור וקראי הוה ממעטין כוליה כימו ויעו ומי רגלים מנימל הוא כמו דס היוצא מפי האמה ואת ולמה לי מרי קראי וכי ירוק לכימו ויעו חזת למי רגלים וי"ל דמורי ירוק לא הוה דרשינ אלא כימו ויעו שיוצא דרך הפה או מי האף נמי לרבי יוחנן דמיי כמו רוק ומחזת לא הוה מרבינן אלא מי רגלים שיוצאין מפי האמה כמו זב דקרא דוחסת גבי זב כתיב או משום דצאין ממקום טמא מיהו קשה דמשמע דהוה מרבינן מלכ האשה מחזת אס היה חוזר ונבלע ואמאי ויהא אפילו כימו ויעו לא הוה מרבינן מחזת אי לאו ריבויא דוכי ירוק ור"ך לומר דאי לאו ריבויא דוכי ירוק הוה מוקמינן חזת לכימו ויעו דוקא דהו כעין רוק אצל השתא דכתיב וכי ירוק אייתר חזת לכל דבר המתעגל ויוצא ויחזר ונבלע: **וינירף מוזהב.** אי זיכה לאו מעין הוה דעניא היא צפרק צנות כותים (לעיל דף ט): **אי בהם אי מהם בו.** ואע"ג דמהאי דהא ומהס דרשינ צפ"ק דלמגיה (דף יא). שיעורו נכדעשה התם אסמכתא הוה דשיעורים הלכה למשה מסיני: **שרץ שנשרף.** ק"ק דלא עריב יבש ושרוף כהדי הדדי דממד קרא קדריש להו: **שכבת זרע בראויה להזריע.** ואס תאמר והלא *שכבת זרע שאינו יורה כחן אינו ראוי להזריע ומטמא ויש לומר דמין ראוי להזריע צעינן ואפי' שאינו יורה כחן כיון שהוא לח משזב מין שכבת זרע הראוי להזריע: **בגומא**

ממקום טמא אינו דין שיהו טמאין דס היוצא מפי האמה יוכיח שבא ממקום טמא וטהור אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שבא ממקום טומאה יהיה טהור ת"ל זבוב טמא וזאת לרבות מימי רגליו לטומאה דס היוצא מפי האמה מנלן דטהור *דתניא יכול יהא דס היוצא מפי ומפי האמה טמאין ת"ל זבוב טמא הוא הוא טמא אלא טהור ואיפוך מפי ומפי האמה טמא אלא טהור ואיפוך אלא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי *דומיא דרוק מה רוק שמתעגל ויוצא אף כל שמתעגל ויוצא יצא דס שאין מתעגל ויוצא והרי חלב שבאשה שמתעגל ויוצא ואמר מר חלב שבאשה מטמא טומאת משקין טומאת משקין אין אבל לא טומאה חמורה אלא אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי דומיא דרוק מה רוק מתעגל ויוצא ויחזר ונבלע אף כל מתעגל ויוצא וחוזר ונבלע יצא דס שאינו מתעגל ויוצא יצא חלב שבאשה שאע"פ שמתעגל ויוצא אינו חוזר ונבלע ונילף מזוהב מה זבוב שאין מתעגל ויוצא מטמא אף כל אמר רבא מזוהב ליבא למילף שכן גורם טומאה לאחרים: והשרץ: אמר ריש לקיש ששרץ שביש ושלדו קיימת טמא והאנן תנן מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין אמר רבי זורא לא קשיא דהא ככולן הא במקצתן *דתניא א"ר יצחק ברבי ביסנא אמר רבי שמעון בן יוחי *בהם יכול ככולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן תלמוד לומר בהם הא כיצד כאן בלח כאן ביבש אמר רבא הני זבוגי דמחוזא כי שלדן קיימת טמאין ואמר ריש לקיש ששרץ שנשרף ושלדו קיימת טמא מיתבי *הנמצא שרץ שרוף על גבי הזיתים וכן מטמאת המהורא טהורין שכל הטמאות כשעת מציאתן א"ר זורא לא קשיא הא ככולן הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק בר' ביסנא משום ר"ש בן יוחי בהם יכול ככולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן ת"ל בהם הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו שרוף: מטמאין לחין: זב דכתיב *דר בשרו כימו ויעו ורוקו דכתיב *כי ירוק הזב כעין רוק שרץ *במותם אמר רחמנא כעין מיתה שכבת זרע *הראויה להזריע נבלה דכתיב *כי ימות כעין מיתה: אם יכולין להשרות: בעי רבי ירמיה תחילתו וסופו כפושטין או דלמא תחילתו אף על פי שאין סופו דתניא כמה היא שרייתן בפושטין יהודה בן נקוסא אומר ימעת לעת תחילתו אף על פי שאין סופו רשב"ג אומר צריבין שיהו פושטין מעת לעת: רבי יוסי אומר בשר המת כו': אמר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רב תניא נמי הכי רבי יוסי אומר בשר המת שביש ואין יכול לשרות ולחזור כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל טמא טומאת רב: **בתני' וטמא בין לה ובין יבש.** כהם או השך בין שנמלאו לחין כפי שנגמלו יבשין טמא כל טהרות שנמלאו כגמלי מים כיצודו ושעשה האשה מים ככוס: **היבש טמא למפרע.** עד שעת כיצוד או כיצוד דאיכא למימר לאחר כיצוד מיד נפל. אבל הלא אינו טמא למפרע אלא עד שעה שנוכל לומר אס נפל צמות יום עדיין הוא יכול להיות עכשו לח אצל עד שעת הכיבוד והוא מרובה לא לעד לח הוא ולי מהני השעת נפל הוה מתעבד יבש: **גב' חוקטו דזוק.** מי מחוקטין דדיק ליה נשעת הכיבוד ומשום הכי טהרות דקודם כיצוד טהרות: או משום דחוקטו מסכדו. דאי הוה התם נשעת כיצוד הי נפיק האי שרץ מחמת כיצוד: **דאמר כניד ולא דניק.** כדמיו ולא נדקמיו. אי אמרת דהא דמטהרין הן דמקמי כיצוד משום דחוקטו נשדקו נשעת כיצוד הא לא נדיק וטהרות דמקמי כיצוד נמי טמאו ולי אמרת כו:

יב א מו"י פ"א מהל' משכב ומשכב הלכה טו: ב ג ד מ"י פ"ד מהל' טהרות הטהרה הלכה יב: כא ה מ"י שם פט"ו הלכה י: כב ו מ"י פ"ג מהלכות משכב ומשכב הלכה טו: כג ז מ"י פ"ח מהלכות אבות הטומאה הלכה ד: כד ח מ"י פ"ג מהלכות משכב ומשכב הלכה טו: כה ט מ"י פ"ח מהל' אבות הטומאה הלכה ד:

תוס' הרא"ש

דס היוצא מפי טהור. בפרק מצות חליה מוקי לה בשורת דאי לאו הכי טמא משום צמתו הרוק. דס היוצא מפי האמה. אע"ג דהמעטין ליה בפ' בנות כותים היינו לענין שאינו נשעה זב ע"י אותו דס והכא איצטרך קרא אס כבר הוה זב שאינו טמא כמו דרוק: **וזאת** לרבות מימי רגליו ויעו ומי רגלים מנימל הוא כמו דס היוצא מפי האמה ואת ולמה לי מרי קראי וכי ירוק לכימו ויעו חזת למי רגלים וי"ל דמורי ירוק לא הוה דרשינ אלא כימו ויעו שיוצא דרך הפה או מי האף נמי לרבי יוחנן דמיי כמו רוק ומחזת לא הוה מרבינן אלא מי רגלים שיוצאין מפי האמה כמו זב דקרא דוחסת גבי זב כתיב או משום דצאין ממקום טמא מיהו קשה דמשמע דהוה מרבינן מלכ האשה מחזת אס היה חוזר ונבלע ואמאי ויהא אפילו כימו ויעו לא הוה מרבינן מחזת אי לאו ריבויא דוכי ירוק ור"ך לומר דאי לאו ריבויא דוכי ירוק הוה מוקמינן חזת לכימו ויעו דוקא דהו כעין רוק אצל השתא דכתיב וכי ירוק אייתר חזת לכל דבר המתעגל ויוצא ויחזר ונבלע: **וינירף מוזהב.** אי זיכה לאו מעין הוה דעניא היא צפרק צנות כותים (לעיל דף ט): **אי בהם אי מהם בו.** ואע"ג דמהאי דהא ומהס דרשינ צפ"ק דלמגיה (דף יא). שיעורו נכדעשה התם אסמכתא הוה דשיעורים הלכה למשה מסיני: **שרץ שנשרף.** ק"ק דלא עריב יבש ושרוף כהדי הדדי דממד קרא קדריש להו: **שכבת זרע בראויה להזריע.** ואס תאמר והלא *שכבת זרע שאינו יורה כחן אינו ראוי להזריע ומטמא ויש לומר דמין ראוי להזריע צעינן ואפי' שאינו יורה כחן כיון שהוא לח משזב מין שכבת זרע הראוי להזריע: **בגומא**

ממקום טמא אינו דין שיהו טמאין דס היוצא מפי האמה יוכיח שבא ממקום טמא וטהור אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שבא ממקום טומאה יהיה טהור ת"ל זבוב טמא וזאת לרבות מימי רגליו לטומאה דס היוצא מפי האמה מנלן דטהור *דתניא יכול יהא דס היוצא מפי ומפי האמה טמאין ת"ל זבוב טמא הוא הוא טמא אלא טהור ואיפוך מפי ומפי האמה טמא אלא טהור ואיפוך אלא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי *דומיא דרוק מה רוק שמתעגל ויוצא אף כל שמתעגל ויוצא יצא דס שאין מתעגל ויוצא והרי חלב שבאשה שמתעגל ויוצא ואמר מר חלב שבאשה מטמא טומאת משקין טומאת משקין אין אבל לא טומאה חמורה אלא אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי דומיא דרוק מה רוק מתעגל ויוצא ויחזר ונבלע אף כל מתעגל ויוצא וחוזר ונבלע יצא דס שאינו מתעגל ויוצא יצא חלב שבאשה שאע"פ שמתעגל ויוצא אינו חוזר ונבלע ונילף מזוהב מה זבוב שאין מתעגל ויוצא מטמא אף כל אמר רבא מזוהב ליבא למילף שכן גורם טומאה לאחרים: והשרץ: אמר ריש לקיש ששרץ שביש ושלדו קיימת טמא והאנן תנן מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין אמר רבי זורא לא קשיא דהא ככולן הא במקצתן *דתניא א"ר יצחק ברבי ביסנא אמר רבי שמעון בן יוחי *בהם יכול ככולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן תלמוד לומר בהם הא כיצד כאן בלח כאן ביבש אמר רבא הני זבוגי דמחוזא כי שלדן קיימת טמאין ואמר ריש לקיש ששרץ שנשרף ושלדו קיימת טמא מיתבי *הנמצא שרץ שרוף על גבי הזיתים וכן מטמאת המהורא טהורין שכל הטמאות כשעת מציאתן א"ר זורא לא קשיא הא ככולן הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק בר' ביסנא משום ר"ש בן יוחי בהם יכול ככולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן ת"ל בהם הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו שרוף: מטמאין לחין: זב דכתיב *דר בשרו כימו ויעו ורוקו דכתיב *כי ירוק הזב כעין רוק שרץ *במותם אמר רחמנא כעין מיתה שכבת זרע *הראויה להזריע נבלה דכתיב *כי ימות כעין מיתה: אם יכולין להשרות: בעי רבי ירמיה תחילתו וסופו כפושטין או דלמא תחילתו אף על פי שאין סופו דתניא כמה היא שרייתן בפושטין יהודה בן נקוסא אומר ימעת לעת תחילתו אף על פי שאין סופו רשב"ג אומר צריבין שיהו פושטין מעת לעת: רבי יוסי אומר בשר המת כו': אמר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רב תניא נמי הכי רבי יוסי אומר בשר המת שביש ואין יכול לשרות ולחזור כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רב: **בתני' וטמא בין לה ובין יבש.** כהם או השך בין שנמלאו לחין כפי שנגמלו יבשין טמא כל טהרות שנמלאו כגמלי מים כיצודו ושעשה האשה מים ככוס: **היבש טמא למפרע.** עד שעת כיצוד או כיצוד דאיכא למימר לאחר כיצוד מיד נפל. אבל הלא אינו טמא למפרע אלא עד שעה שנוכל לומר אס נפל צמות יום עדיין הוא יכול להיות עכשו לח אצל עד שעת הכיבוד והוא מרובה לא לעד לח הוא ולי מהני השעת נפל הוה מתעבד יבש: **גב' חוקטו דזוק.** מי מחוקטין דדיק ליה נשעת הכיבוד ומשום הכי טהרות דקודם כיצוד טהרות: או משום דחוקטו מסכדו. דאי הוה התם נשעת כיצוד הי נפיק האי שרץ מחמת כיצוד: **דאמר כניד ולא דניק.** כדמיו ולא נדקמיו. אי אמרת דהא דמטהרין הן דמקמי כיצוד משום דחוקטו נשדקו נשעת כיצוד הא לא נדיק וטהרות דמקמי כיצוד נמי טמאו ולי אמרת כו: